

Stad Gods

Inspiratie van de Augustinessen van Sint-Monica

Zaligsprekingen

**Wie vervolgd wordt,
komt thuis bij God**

In dit nummer

- 3 Een goed begin - Mariella Oberndorff
- 4 Zaligsprekingen - het thema toegelicht
- 6 Vreugdevol afgewezen
- Yvonne Peyresaubes
- 8 Kloosterpost - nieuws uit eigen huis
- 10 In gesprek met *Frits ter Kuile*
- Rachelle van Andel
- 13 Met Augustinus mee
- Ingrid van Neer-Bruggink
- 14 'Dat jullie de liefde onder
elkaar bewaren' - Erik Borgman
- 17 Zing! - Marie Hansen-Couturier
- 18 ZinneBeeld - Marleen Hengelaar-Rookmaaker
- 20 Ondersteun de ToekomstAcademie
- Nada Mohamed
- 21 Kloostercolumn - Nadia Kroon
- 22 Beeldverhaal - Nazrina Rodjan
- 24 Op de koffie met *Anna Østergaard*
- Emma van der Sloot

2

Op de cover: Jezüet Frans van der Lugt vertelt hoe hij zijn moordenaar voor zich ziet staan. 'Zal ik dan nooit meer kunnen meelijden met al die lieve mensen om mij heen? Zal ik geen troost en hoop meer kunnen bieden?' Citaat uit de animatie 'Frans van der Lugt sj, 5 jaar na zijn dood - zijn laatste boodschap'.
Beeld: Jedi Noordegraaf. www.jezuieten.org

Jaargang 85, nr.6: juli/augustus 2019

Uitgever:

Zusters Augustinessen van Sint-Monica
Klooster Casella
Postadres: Waterstraat 2, 3511 BW Utrecht
Telefoon klooster Utrecht 030 - 2332541
Telefoon administratie 030 - 2430538
E-mail administratie:
maandblad@zustersaugustinessen.nl
www.zustersaugustinessen.nl
www.casella.nl

Doel: Met Stad Gods willen wij mensen betrekken bij wat ons inspireert. Stad Gods wordt gelezen door mensen die ons een warm hart toedragen en/of belangstelling hebben voor de augustijnse spiritualiteit. Via Stad Gods zijn en blijven zij verbonden met ons en het gedachtengoed van onze gemeenschap.

Hoofd- en eindredactie:

Hoofdredactie: Marie Madeleine Maas
Eindredactie: Lieke Weima

Ontwerp en beeldredactie:

Tegenwind grafisch ontwerp bureau, Roelant Meijer

Opmaak en druk: Joh. Enschedé Amsterdam

Redactiesecretariaat: Evelien Ouwehand

Redactie: Rachelle van Andel, Erik Borgman, Anne Nij Bijvank, Evelien Plaisier, Emma van der Sloot, Chris van Wieren

Aan dit nummer werkten mee: Marie Hansen-Couturier, Marleen Hengelaar-Rookmaaker, Nadia Kroon, Frits ter Kuile, Nada Mohamed, Ingrid van Neer-Bruggink, Mariella Oberndorff, Anna Østergaard, Yvonne Peyresaubes, Nazrina Rodjan

Fotografie: Roelant Meijer (p.3,10,17,21,24), Jedi Noordegraaf, Studio Vandaar CC (cover, p.4,14)

Vriend worden en dit blad ontvangen?

Stad Gods verschijnt zes maal per jaar, in een oplage van 10.000 per editie.
Vrienden van de zusters augustinessen die ondersteunen met minimaal €10,00 per jaar, ontvangen Stad Gods automatisch. Als u dit blad ook wilt gaan lezen, maak genoemd bedrag dan over op NL76 INGB 0003 8244 29 ten name van Administratie tijdschrift Stad Gods Utrecht, onder vermelding van 'Nieuwe lezer' en uw volledige adres.

Een goed begin

Hij is er en hij is er niet. Nee, ik heb het niet over een of andere tovenaars (of Hans Kazan). Het gaat over die mens Jezus. Wat zijn er in de geschiedenis veel pogingen gedaan om zijn persoon vast te leggen in wetten, in dogma's tot op de dag van vandaag. Al deze pogingen breken stuk. Maar om ons heen zijn er gelukkig veel voorbeelden van mensen die zich laten raken en zich durven verzetten en daarmee Jezus tot leven brengen. Mensen die geloven dat de ketting van haat en onmacht doorbroken kan worden, geloven dat er in het onzichtbare kleine wonderen verricht kunnen worden.

Ik denk daarbij aan Frans van der Lugt, die vijf jaar geleden in Syrië werd vermoord. Tot op de dag van vandaag komen elke dag zowel christenen als moslims bij zijn graf bidden.

Pater Frans was een bruggenbouwer, die mensen bij elkaar bracht. Hij was ook een martelaar: iemand die getuigt van wat hem ten diepste bezielt. De beelden in dit nummer daarbij spreken voor zich.

Ik denk ook aan Padima, een Thaise jonge vrouw, wier levensverhaal ik zag in de film *Ghostfleet*. Op haar twintigste kreeg ze kanker, genas en zette zich vanaf dat moment, met gevaar voor eigen leven, in voor Thaise kindslaven op vissersschepen. Ze bevrijdde al drieduizend van deze kinderen en bracht hen weer terug bij de families.

Zo ervaar ik Jezus in heldendaden als die van Padima en pater Frans, maar ook in daden van schijnbaar alledaagse kleinheid. In Joris, een student die met groot geduld tweemaal in de week computerles geeft aan mensen met een verstandelijke beperking. Of in Iris die iedere week met een van onze oudere zusters in de rolstoel naar buiten trekt en de wereld voor haar wat groter maakt. En zo kan ik nog wel even doorgaan! Zó is Hij midden onder ons. In die ander: vol leven, hoop en toekomst.

Mariella Oberndorff, algemeen overste

‘Ondanks de honger en het geweld heb ik er nooit aan gedacht onze belegerde wijk in Homs te verlaten. Zelfs niet toen veel mensen werden geëvacueerd. Toch wonen er moslims en christenen van allerlei achtergronden vreedzaam samen. Hoe wij hier leefden, zo kende ik Syrië. Dat kon ik niet opgeven.’

Citaat uit de animatie.

Beeld: Jedi Noordegraaf. www.jezuieten.org

Zaligsprekingen

Aan het begin van de Bergrede (Matteüs 5-7) noemt Jezus verschillende groepen mensen op een bijzondere manier gelukkig. Zij zijn 'gezegenden', zegt Hij. 'Zalig' is vanouds de vertaling. Steeds gaat het om paradoxen, schijnbare tegenstellingen.

Wie vervolgd wordt, komt thuis bij God

'Zalig die vervolgd worden om de gerechtigheid, want hun behoort het rijk der hemelen', zegt Jezus (Matteüs 5,10). Hij maakt het direct hierna pijnlijk concreet: 'Zalig ben je wanneer men je beschimpt, vervolgt en lasterlijk van allerlei kwaad beticht'. Wie uitgescholden, achterna gezeten en beschuldigd wordt, gaat twijfelen aan de zin van wat zij doet en wat hij zegt. Maar mensen kiezen vaak niet wat goed voor ze is, stelt Jezus. Zij verwelkomen lang niet altijd datgene waarnaar ze ten diepste verlangen. Alle mensen van God hebben te maken gehad met de tegenstand die jou nu ten deel valt. Maak je geen zorgen. Er is maar één vraag die telt: verkondig je gerechtigheid en handel je in naam van hem die de nabijheid van het koninkrijk der hemelen belichaamde? Dan deel je in dat koninkrijk en is God je nabij. Meer heb je niet nodig. (EB)

Bij het beeld in dit nummer:

Op 7 april 2014 werd de Nederlandse jezuïet Frans van der Lugt vermoord in Homs, Syrië. Door de jezuïeten is een animatiefilm over hem gemaakt, getiteld 'Frans van der Lugt sj, 5 jaar na zijn dood - zijn laatste boodschap.' In de film laten de makers hem postuum terugblikken op zijn leven en dood. Hij doet een indringende oproep aan de hele wereld: dat de liefde mag overwinnen. Bekijk de animatie op: www.jezuïeten.org/frans-van-der-lugt/ (RM).

Vreugdevol afgewezen

Yvonne Peyresaubes

Het begint plechtig, de bergrede in Matteüs. Met de berg – een decor dat aan de Sinaï doet denken – en met Jezus als een nieuwe Mozes die namens de Eeuwige onderricht, wil Matteüs indruk maken op de toehoorders, op de lezers.

Wanneer wij de bergrede bij Lucas lezen, vinden wij een heel andere situatie. Jezus daalt van de berg af naar een plaats waar het vlak is en waar een menigte zich heeft verzameld. Niet alleen vrienden en leerlingen. Ook, zoals altijd, nieuwsgierigen, mensen die toevallig daar aanwezig zijn of langskomen. Wij ook dus. De woorden van Jezus klinken daar waar de mensen leven, werken, toevallig komen. Vandaag. In de eigen wereld. Ja, in mijn wereld.

Vervolgingen

Wat Jezus vertelt, klinkt hard. Verwarrend ook, als hij bij de laatste zaligspreking twee woorden bij elkaar brengt die op het eerste gezicht niet bij elkaar horen, maar eerder elkaar afsluiten: vreugde en vervolging. Regelmatig lezen wij in het Evangelie dat Jezus zijn vrienden waarschuwt voor de moeilijkheden die ze zullen ervaren, precies omdat ze naar hem luisteren, hem willen volgen. Vervolgingen? Zo zwaar wordt het voor ons

misschien niet, maar we kunnen wel onbegrip ontmoeten, kritiek, tegenwerking. ‘Wees erop voorbereid’, zegt Jezus. ‘En laat je niet ontmoedigen. Ga door!’

Twee wegen

Psalm 1 beschrijft in een paar woorden de twee wegen die, uitnodigend of niet, voor ons mensen openstaan: de gemakkelijke weg van meepraten en meedoen,

*Je hebt raad nodig,
een stem die
aanwijzingen geeft*

die je vrienden verschaft en populariteit. De psalmist noemt dat de weg van de schenders, van de spotters.

Of de andere weg, ruw en steil, niet duidelijk gebaand, die kritisch commentaar oproept en spot. De reiziger moet waakzaam zijn om geen verleidelijke paden in te lopen die nergens toe leiden.

Psalm 119 is een lange meditatie over de levensreis, over de tegenstrijdige verlangens die in een mens leven en

Wij worden uitgedaagd, uit een zelfgenoegzame rust wakker geschud

aandacht vragen, over ons struikelen, vallen, opstaan en weer vallen, nadenken, raad vragen, doorzetten. En dat 176 verzen lang!

Door de herhaalde aanroepingen van de psalmist begrijpen we dat de weg – het leven met elkaar – een ingewikkelde zaak is. Je hebt raad nodig, een stem die aanwijzingen geeft. Soms ook een licht, als het donker wordt, onoverzichtelijk: ‘Een lamp voor mijn voeten is uw woord, een schijnend licht op mijn pad’ (vers 105). Geen schitterende illuminatie die zekerheid geeft, voor nu en altijd, maar een bescheiden licht.

De vernietigende commentaren van omstanders kunnen je van de rechte weg afbrengen. Net als de gelovige van nu kijkt de psalmist om zich heen, luistert naar de kreten, naar de voorkeuren van zijn tijdgenoten. Hij leest van alles over de wensen en eisen van de verschillende partijen in hun verkiezingsprogramma’s. Naar wie moet je luisteren?

Vreugde en kritiek

De Tora, de Wet die door de psalmist ‘licht, rechte weg, het levend woord van de Heilige’ genoemd wordt, spreekt

regelmatig over zorg voor de armen, de wezen, de vreemdelingen. Wij worden uitgedaagd, uit een zelfgenoegzame rust wakker geschud. Door het evangelie, en door tijdgenoten. Bijvoorbeeld de onlangs overleden Canadese filosoof en activist Jean Vanier. Op latere leeftijd in Frankrijk ontmoette hij twee ‘anders-begaafde’ mannen, die hij uitnodigde om bij hem te komen wonen. Zo is de eerste Ark-gemeenschap ontstaan. Nu zijn er over de hele wereld van die huizen. Kritiek of sneer (‘Die mensen produceren niets, ze zijn alleen maar een last!’) raakten hem niet. Hij ging door! Met vreugde. Tegenover de vreugde, die wij als een geschenk ervaren, staat de hardheid van harten die zich afsluiten voor het lijden van anderen. Hier, in het leven van Jean Vanier, zien wij de twee termen van de paradox elkaar ontmoeten: een vaak onbegrepen, bekritiseerde passie en de vreugde die de volgeling van Jezus ten deel valt.

Yvonne Peyresaubes is augustines van Sint Monica en woont in het klooster Monicahof te Someren.

Kloosterpost

Samengesteld door Marie Madeleine Maas en Anne Nij Bijvank

Stilte aandurven

Een groep van dertien jongerenwerkers uit verschillende geloofsrichtingen bezocht Casella in mei voor onze jaarlijkse themadag. Hun gemene deler was de vraag: durven we jonge mensen stilte aan te bieden?

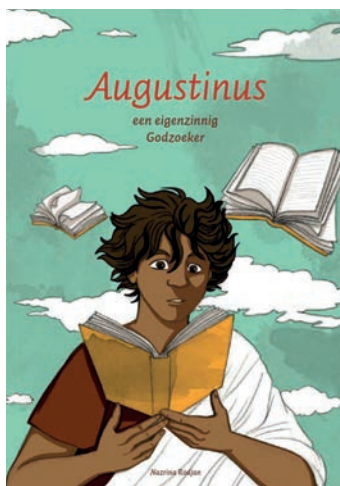
Het mooie die dag was dat Casella en de jongerenwerkers zich niet meer onderscheidden. We waren samen op zoek naar de durf om zelf de stilte te beleven als een mogelijke voorwaarde om bij die Onuitsprekelijke uit te komen. We concludeerden dat om tot stilte en gebed te komen een kader belangrijk is. Een veilige, mooie, uitnodigende plek. Op zo'n plek waar je stilte kunt genieten is het ook mogelijk te vieren. We hebben in groepjes een viering samengesteld en als slot van deze bijzondere dag samen gevierd. (MM)

Zusters en hun hobby

In voorafgaande decennia was de tijd voor hobby's als schilderen, boetseren en werken met zeepsteen er bijna niet. Maar we halen het in. Marianne geeft een ochtend per week schilderles aan een groepje zusters. Die staan het resultaat zelf verbaasd te bewonderen. 'Kan ik dat?' En: 'Je kijkt met andere ogen naar bloemen, bomen, een landschap, de zee, naar kleur en vorm'. Om te genieten én te leren ben je nooit te oud!

In Utrecht werd een kleine kas, in gebruik voor opslag van tuinspullen, voorzien van mooi schilderwerk. Iedereen nam een deel voor zijn rekening en met de nodige bijsturing en aanwijzingen van vrijwilliger Marianne werd het prachtig. (ANB)

85 jaar en het gaat door

Tijdens de viering van het 85-jarig bestaan van de zusters augustinessen, afgelopen maart, kregen we het eerste exemplaar aangeboden van de strip van Augustinus in boekvorm. Dus wij weten al hoe het afloopt: Augustinus' leven heeft een open einde. Het gaat door, als wij het er maar over hebben!

Nieuwsgierig geworden naar de strip?

Mail naar info@casella.nl

Wat doe je verder op zo'n dag? Terugkijken met spijt en dankbaarheid. De augustinessen hebben net als vele andere kloosters groei en afbouw gekend. In de toekomst kijken is lastig. Als God het wil, dan... We vertrouwen dat het niet afloopt maar doorgaat! De aanwezigheid van Milou en Nadia geven daar aanleiding toe. Hun intrede op 11 mei was dan voor ons ook een feest. (MM)

Nicoline Hoogveen

Ter Aar 17 oktober 1925

Someren 26 april 2019

Zuster Nicoline, Emilie Hoogveen, groeide op in een warm gezin als oudste van acht kinderen. In 1950 trad ze in bij de zusters augustinessen. Ze heeft haar beste krachten gegeven maar vooral haar hart aan het werk wat haar werd toevertrouwd.

Toen Nicoline gevraagd werd om mee te gaan naar Frankrijk om een nieuw klooster te stichten heeft ze geen moment gearzeld. Eerst naar Rue Montmartre in Parijs en later naar Arnouville. Daar heeft Nicoline vooral voor de kinderen in de crèche gezorgd, samen met de jonge mensen die een sociaal jaar deden bij de zusters. Ze heeft in drie periodes daar gewoond en tussendoor in Utrecht en Amsterdam. Toen de jaren gingen tellen is ze verhuisd naar Someren. Hierover schrijft zij: 'Met ouder wordende mensen is het als met musea: niet de gevel is belangrijk maar de schatten erachter'. Dat ze zelf hulpbehoevend werd, kostte haar moeite, maar ze zei ook van harte dankjewel voor de verzorging. De stilte en ingetogenheid werden groter toen het einde naderde. Dank je wel zeggen wij nu, voor de mens die je was!

A middle-aged man with a grey beard and balding head is leaning on a white balcony railing. He is wearing a red and black plaid jacket over a dark shirt. His hands are open and gesturing as if he is speaking. In the foreground, there are yellow flowers in a pot. The background shows a residential building with many windows and bare trees, suggesting a cool season. The lighting is bright, indicating it might be daytime.

Belijdenissen van
een pacifist

In gesprek met Frits ter Kuile

Rachelle van Andel

Foto: Roelant Meijer

Aan de hand van citaten van Augustinus gaat Stad Gods het gesprek aan met mensen uit de kring rondom de zusters en daarbuiten. We vragen daarbij om een reactie op de citaten. Het resultaat is meer een gesprek dan een interview, een gesprek zelfs dat een persoonlijke belijdenis mag worden. Deze keer: Frits ter Kuile, een van de kernbewoners van het Jeannette Noëlhuis.

‘Get up, stand up, stand up for your rights...’ Waar Frits ter Kuile zich eerder afzette tegen het geloof en de Bijbel, die voor hem vooral uit onbegrijpelijke woorden bestond, ging het voor hem leven toen hij dit lied van Bob Marley hoorde. ‘Ik stuitte op Jezus. Dat is het. Verkoop wat je hebt, geef het aan de armen. Spreek tegen de machten en krachten, schriftgeleerden en farizeeërs. Zo kun je vrijheid brengen in de wereld.’ De strijd voor een kernwapenvrije wereld houdt Frits van jongs af aan bezig. In 1988 leerde hij de Catholic Worker-beweging kennen. Jezus als pacifist en anarchist stond er centraal. Daar moest hij zijn. In 1996 ging hij wonen in het Jeannette Noëlhuis in Amsterdam, onderdeel van de beweging. Wat begon als een kamertje

voor een ‘Christus zonder dak boven zijn hoofd’, groeide uit tot een gemeenschap van gastvrijheid aan de allerarmsten en gemarginaliseerden. Hier woont Frits met hart en ziel samen met geïlegaliseerde vluchtelingen.

Citaat 1:

Veel te laat heb ik jou lief gekregen

‘Augustinus had een late roeping. Ik sprong op mijn 21e van het gebaande pad, Hem achterna. Maar ik merk dat ik er elke dag aan moet werken om God lief te hebben. De bel gaat hier vaak. Altijd komt het ongelegen. Toch zou het Christus kunnen zijn. De dakloze, de naakte, de hongerige, de vreemdeling: daarin vind je Christus. Dat is een goede stok achter de deur. Ik vergeet die stok regelmatig en pas later, vaak in de stilte van onze kapel, realiseer ik me dat Hij het was. Dat is elke dag weer toch een beetje te laat. Gelukkig gaat er ook veel goed. Ik hoop dat Jezus regelmatig glimlacht over mijn geploeter.’

Citaat 2:

In de vijand van vandaag kan een vriend schuilgaan

‘De vijand is voor mij het uniform dat de grenzen bewaakt en mensen kopje onder

duwt. Zij doen gedwongen uitzettingen. Vanuit onze gemeenschap organiseren wij wakes om mensen die gevangen zijn en wachten op hun uitzetting een hart onder de riem te steken. Toen er een nieuw detentiecentrum geopend werd, wilden wij ook daarnaartoe, om een mars voor vrijheid te organiseren. Maar de burgemeester gaf ons geen toestemming. Toen ben ik in gesprek gegaan met iemand van de marechaussee. Hij hief het burgemeestersbevel op, en haalde zo de druk van de ketel. Dat was geweldig! Wij konden solidariteit betuigen en hij werd een bondgenoot. Zo kan een vijand toch ook een vriend worden. Daar moet je telkens weer opnieuw vanuit gaan.'

Citaat 3:

De wereld is een boek. Wie niet reist, leest enkel één bladzijde

'Hier ga ik van protesteren. Ik kan me beter vinden in Benedictus. Die gaat uit van de *stabilitas*, blijven op één plek. Daar ga jij je leven leven, en daar kom je jezelf tegen. Je kan niet wegglopen voor jezelf. Als je het hier niet kunt vinden, dan vind je het op reis ook niet.

De bladzijdes die ik hier vind, geven mij vreugde. Je ziet mensen kapot en gestrest

binnenkomen en dan zie je hen opbloeien. Dat komt door 'de kameradie'. Buiten ben je geïsoleerd in je ellende, hier zijn veertien mensen zonder papieren, en wij zijn er. Kom erbij, kunnen we je ergens bij helpen? Een soort arkje, waar je even op adem kan komen. Er is steun, er is een tuin waarin mensen graag rommelen. Wij zijn geen eindpunt. Er komen heel veel verzoeken binnen, veel meer dan dat er plek is. Maar als je eenmaal binnen bent, kun je blijven zo lang er toekomstperspectief is. Sommige mensen kunnen na een paar maanden verder, voor anderen wordt het een paar jaar. Vaak gaat het goed, maar soms knakt het perspectief. Dan hangt het er ook vanaf wie het is. Bij kinderen en hele zieke mensen ga je soms toch nog maar een eindje rekken. Dat heeft een hele zware kant. Want je zet Christus soms ook op straat. De jongeren in ons huis hebben nog niet zo vaak meegemaakt dat het perspectief knakte. Die zeggen eerder: we zien wel hoe het gaat. Door hen kom je weer in allerlei avonturen terecht waar je dan met elkaar doorheen gaat. Dat is geweldig. Voor sommigen zijn wij een steen des aanstoots. Er wordt geleefd op het scherpst van de snede.'

Met Augustinus mee

‘Wat houden ze in, de rechtvaardigheid van God en de rechtvaardigheid van de mens? De rechtvaardigheid van God is wat God aan de mensen geeft, zodat de mensen rechtvaardig worden door God.

En wat is dan onze gerechtigheid? Die waarbij we onszelf door eigen verdiensten beschouwen als mensen die de wet vervullen. Maar mensen vervullen de wet alleen als zij worden geholpen door de genade, dat wil zeggen door het brood dat uit de hemel is neergedaald. De wet vindt zijn vervulling immers in de liefde.’

Augustinus, Verhandeling 26,1 over het Evangelie van Johannes. Ingekort en bewerkt door Ingrid van Neer-Bruggink

‘Dood. Alsof alles gestopt is. En toch gaat het door. Ja, het gaat door. Als ik dus zeg dat het doorgaat, dan is dat omdat ik geloof in de liefde van God. Het is de liefde die doorgaat. Niemand hoeft bij de pakken neer te zitten.’

Citaat uit de animatie.

Beeld: Jedi Noordegraaf. www.jezuieten.org

‘Dat jullie de liefde onder elkaar bewaren’ (Johannes 13,35)

Erik Borgman

Vaak schaam ik mij tegenover moslims. Niet alleen omdat christenen vaak weinig solidair zijn als zij worden beschimpt, vervolgd en lasterlijk van allerlei kwaad beticht (vgl. Matteüs 5,11), maar ook vanwege het feit dat dit hen overkomt en ons niet. Nederlanders hebben blijkbaar het beeld dat de christelijke traditie ongevaarlijk is. Door mensen die de Nederlandse cultuur verdedigen, wordt deze zelfs vaak gekarakteriseerd als ‘joods-christelijk’. Ik vind dat moeilijk te begrijpen. De Bijbelse verkondiging sluit niet bepaald naadloos aan bij de cultuur. Waarschijnlijk geldt dit voor elke cultuur, maar zeker ook voor de onze.

Revolutionair

‘Jullie moeten elkaar liefhebben zoals Ik jullie heb liefgehad’, zo vat Jezus in het Johannesevangelie zijn boodschap samen (Johannes 13,34). Dit gebod is in elke cultuur die bestaat of bestaan heeft revolutionair. Daarin houden mensen hooguit van elkaar voor zover ze iets aan elkaar hebben. Vraag niet wat de ander aan jouw leven bij kan dragen, zegt Jezus. Vraag wat jij kunt bijdragen aan het leven van de ander, opdat het haar of hem goed gaat. Je kunt pas echt gelukkig worden als

je uit het centrum van je wereld stapt. Dan wordt je duidelijk dat het met jou alleen goed gaat als het anderen goed gaat. In de bestaande wereld gelooft elke cultuur dat het geluk van de een ten koste gaat van het geluk van de ander. Zo verschijnt de wereld niet alleen als een strijdtoneel, maar wordt zij dat ook. Volgens Jezus is de toegang tot het ware leven echter: geven tot het uiterste. Geven, zoals de bergrede zegt, aan wie er maar om vraagt (Matteüs 5,42), zelfs je bovenkleed als je onderkleed al is

Vraag wat jij kunt bijdragen aan het leven van de ander

afgenomen (Matteüs 5,40; of omgekeerd, zie Lucas 6,21). Geven tot er niets meer te geven valt, zo laat Jezus met zijn leven en in zijn sterven zien. En dan dat niets nog geven. Zo ontstaat nieuw leven.

Mateloos geven

Mateloos geven lijkt ongevaarlijk. Het tast echter het fundament van onze cultuur

Liefde kan alleen bewaard worden door haar te delen

aan: de overtuiging dat het leven draait om wat we weten te veroveren. Deze zorgt ervoor dat onze samenleving de waarde van mensen afmeet aan hun vermogen tot veroveren, en niet aan bijvoorbeeld hun vermogen tot zorgen. Daarom verdient een bankier niet alleen veel meer dan een verpleegkundige, maar heeft hij ook aanzienlijk meer prestige. Het vormen van een samenleving verschijnt niet als in zichzelf goed, maar als een manier om een grotere buit binnen te halen. De wereld en andere samenlevingen worden zo vijanden die moeten worden verslagen in plaats van partners waarmee wij verbonden zijn en die elkaar vooruit kunnen helpen.

Over hoe je met deze vijanden om zou moeten gaan, is Jezus buitengewoon duidelijk. 'Bemin je vijanden en bid voor wie je vervolgen', zegt Hij, dat maakt je tot waarachtige kinderen van God (Matteüs 5,42-43). Dan overbrug je de kloof die jou van andere mensen scheidt en die hun onderlinge strijd veroorzaakt. Hierin geeft God naar christelijke overtuiging het voorbeeld. 'Misschien', schrijft de apostel Paulus, 'zou iemand de moed hebben te

sterven voor een goed mens. God echter bewijst zijn liefde voor ons juist hierdoor, dat Christus voor ons is gestorven toen wij nog zondaars waren' (Romeinen 5,7-8). Zo doet God wat van onze kant onmogelijk was: de verbinding tussen ons en hem herstellen.

Bewaren

Deze gevende liefde moeten christenen onder elkaar bewaren. Maar liefde kan alleen bewaard worden door haar te delen. Juist met degenen die worden beschimpt, vervolgd en lasterlijk van allerlei kwaad beticht. Het beschimpen, vervolgen en kwaadspreken zal zich dan naar ons uitbreiden. Dat zou ons echter niet moeten afschrikken. Immers, zoals Jezus zegt: 'Zo zijn de profeten vóór ons ook behandeld' (Matteüs 5,12). En we zijn geroepen profeten te zijn, ook al begrijpen we niet waarom ons deze eer te beurt valt.

Erik Borgman is lekendominicaan en hoogleraar theologie. Hij is sinds 1999 vaste medewerker van Stad Gods.

Zing!

Marie Hansen-Couturier

Aber Du weißt den Weg für mich

Gott, laß mei-ne Ge-dan - ken sich sam-meln zu dir. Bei dir ist das Licht,
du ver-gißt mich nicht. Bei dir ist die Hil - fe, bei dir ist die Ge-duld.
Ich ver-ste-he dei-ne We-ge nicht, a-ber du weißt den Weg für mich. Gott,

Tekst en muziek: Taizé

‘Leven is pelgrimeren’, zei een docent ooit tegen mij. Je bent op pad, soms met vrolijke tred, soms somber sloffend. Je kunt jezelf zomaar langs de kant van de weg terugvinden, met blaren op je voeten en je ziel. Hoe moet je dan verder?

Het gebeurt mij zo nu en dan, dat ik verdwaal. In mijn hoofd, op mijn weg, in het leven. Dan plof ik langs de kant neer en denk: wat nu? Soms blijft het lang stil. Soms komen er onverwachte tochtgenoten langs en zitten we samen. En soms klinkt er ineens zachtjes een lied: ‘Ich verstehe Deine Wege nicht, aber Du weißt den Weg für mich.’ Op het ritme van vertrouwen sta ik op en loop ik verder, stap voor stap.

ZinneBeeld

Tekst: Marleen Hengelaar-Rookmaaker

Beeld: Britt Wikström

Dit beeld van Britt Wikström heet Bevestiging. Het staat bij de ingang van het centrum voor kankeronderzoek van het ziekenhuis van de Universiteit van Chicago. De linker man slaat voorzichtig en zorgvuldig een mantel om de schouders van de rechter man. Hij houdt zijn ogen gesloten, alsof hij zich niet te veel wil opdringen, alsof hij zich beseft dat het moeilijk is voor de zieke om hulpbehoevend te zijn. De kankerpatiënt kijkt de ander onderzoekend aan: begrijpt hij wel dat ik me opeens een buitenstaander voel en alles wat mij eigenwaarde en vastigheid verleende lijkt te zijn verloren?

Het mooie van het beeld is dat de twee mannen precies even groot zijn afgebeeld. De een verheft zich niet boven de ander; de ander doet niet onder in waardigheid voor de ene. Ze zijn gelijkwaardig. Laten we nooit vergeten dat wij allemaal volwaardige mensen zijn, verlangend naar volheid van leven.

Marleen Hengelaar-Rookmaaker is hoofdredacteur van www.artway.eu, een informatieve en educatieve website over kunst en geloof. Ze studeerde muziekwetenschap en kunstgeschiedenis en schrijft over muziek, kunst en liturgie.

Ondersteun de ToekomstAcademie

Stads Gods zet elk jaar één project in de schijnwerpers op deze plek. Dit jaar opnieuw de ToekomstAcademie van Stichting New Dutch Connections, een stichting waar de zusters in Utrecht warme banden mee hebben.

Iedereen heeft toekomstdromen, maar niet iedereen krijgt de kans deze na te jagen. New Dutch Connections inspireert en motiveert jonge (ex)vluchtelingen om opnieuw in zichzelf te geloven en hun sociale en economische zelfredzaamheid te versterken door samen met bedrijven leermodules te ontwikkelen en de jongeren te koppelen aan coaches en maatjes. Met uw bijdrage kunnen nog meer jongeren deelnemen aan de leermodules van de ToekomstAcademie, die o.a. plaatsvinden in de ruimtes van het klooster aan de Waterstraat. www.newdutchconnections.nl

‘Dit ben ik... Nada Mohamed, een 22-jarige Palestijnse journaliste uit Syrië. Door de heersende oorlog realiseerde ik me dat ik daar als journaliste niet veilig was en geen toekomst had. Ik droom altijd dat ik door mijn vaardigheden en journalistieke technieken kan bewijzen dat de aarde weer echt vredig kan zijn. Beginnend met eigenliefde, want een persoon die zichzelf liefheeft van binnenuit zal ook anderen diep van binnen liefhebben en op die manier kan niemand iemand schaden!’

Mijn uitdaging hier zou de hoofddoek kunnen zijn die ik draag. Ik draag die omdat het mijn identiteit is, ik ben geen conservatieve moslim, ik ben er gewoon trots op moslim te zijn. Ik ben een vluchteling en sommige mensen kijken naar ons, maar ik wil dat die mensen weten dat wij onze omstandigheden niet hebben gekozen. Mijn droom is om een verandering in de wereld aan te brengen en ik zal op een dag bewijzen dat ik, als vluchteling in Nederland, daadwerkelijk iets in de wereld heb betekend.’

Maak uw gift over op:

NL76 INGB 0003 8244 29

Dank voor de giften die binnengekomen zijn voor NDC! In de volgende jaargang starten we met een nieuw goed doel. U kunt natuurlijk ook nog steeds geld overmaken voor Papoea, de crisisopvang of daklozenopvang. Vermeld waar uw donatie voor bestemd is, dan zorgen wij dat het geld op de goede plek terecht komt.

Kloostercolumn

Het begon met de kaarten. Zó, zó veel kaarten. De brievenbus kon het bijna niet meer aan. Postbodes stortten zich weeklagend ter aarde. Want inmiddels zijn Milou en ik aardig ingeburgerd bij Casella. En onze gemeenschap is gezegend met zó, zó veel vrienden. Wow! Er stond dus iets bijzonders te gebeuren, maar voor mij voelde het nog steeds onwerkelijk. Ik ben een beetje traag in dat soort dingen. De dag ervoor was ik bovendien nog druk bezig geweest met een cursus videomontage voor mijn vlog op kloosterwereld.nl.

Tot op die zonnige zaterdagmiddag van 11 mei. Toen tientallen familieleden en vrienden arriveerden. Tot op het moment dat er een blik (sorry taxi) zusters werd opengetrokken en een serie augustinessen in witte gewaden over het tuinpad schreed. Toen dacht ik: Oké, dit is dus echt. We dromden de gebedsruimte in. Ik was vol nerveus enthousiasme, waardoor vlinders de salsa dansten in mijn buik. Met liederen en gebeden bouwden we op naar het moment dat Milou en ik officieel de ketting van de zusters augustinessen ontvingen. De prachtige hanger met het symbool van Casella. Het stralende hart in het open huis dat vanaf nu onze identiteit en ons levensideaal zou bepalen. Mariella gaf de hanger, Marie Madeleine gaf ons de Regel van Augustinus, Maria stak voor ons een kaars aan en de afgevaardigde van de Augustijner orde, Martijn Schrama, gaf ons de zegen. Het was allemaal even prachtig.

Kortom, ik kreeg alles om nu als kersverse zuster augustines een nieuwe fase in mijn leven te beginnen!

Nadia Kroon is aspirant-zuster bij klooster Casella en werkt als kerkelijk werker in Haarlem. Op haar website www.kloosterwereld.nl schrijft en vlogt ze over kloosterspiritualiteit. In Stad Gods vertelt ze over haar leven bij Casella.

Augustinus een beeldverhaal

Ostia

We waren aangekomen in ons huis in Ostia aan de Tiber.

Hoe zou het zijn, het eeuwige leven dat de heiligen leiden?

Daar hadden we samen een heel fijn gesprek. We vergaten wat voorbij was en richtten ons op wat voor ons lag.

Na een lange en vermoeiende reis hadden mijn moeder en ik ons teruggetrokken uit de drukte. We moesten op kracht komen voor de overtocht terug naar Thagaste.

Ik denk dat wij dat met onze aardse zintuigen gewoon nooit zouden kunnen bevatten.

Jongen, wat mij betreft, dit leven heeft mij niets meer te bieden. Wat doe ik hier nog en waarom ben ik hier nog?

In ons innerlijk gingen we nog hogerop. We bespraken en bewonderden de werken van God. In onze geest kwamen we in het land van de waarheid.

Voor één ding wilde ik nog blijven leven, namelijk om jou als christen te mogen zien vóór ik zou sterven.

En terwijl wij over deze wijsheid praatten en naar haar verlangden, raakten we haar heel even aan.*

Kort daarna ging zij met koorts naar bed. Op de negende dag van haar ziekte - ze was toen 56 - overleed zij.

Ik sloot haar ogen en er vloeide een mateloos verdriet samen rond mijn hart.

Op het moment van haar laatste adem was Adeodatus ontzettend gaan huilen, maar we wisten hem te kalmeren en hij werd weer stil.*

Door oponthoud blijven we na de begrafenis nog in Rome, maar na een jaar is er weer scheepvaartverkeer naar Afrika...

...en gaan we eindelijk terug naar huis.

Wordt vervolgd

Op de koffie met **Anna** **Østergaard**

Emma van der Sloot

Foto: Roelant Meijer

‘Via mijn studentenvereniging SSR-NU ben ik met de zusters in contact gekomen. Hun bijzondere persoonlijkheden inspireerden mij en zo belandde ik achter de receptie. Inmiddels zit ik hier al drie jaar en nog steeds is het erg gezellig en inspirerend. Elke keer opnieuw krijg ik een hartelijke ontvangst en vaak komen diverse zusters langs om een praatje te maken. Ook vanuit mijn leefgemeenschap Eau de Gracht spreek ik regelmatig met de zusters. In Eau de Gracht leeft men met elkaar en voor elkaar en de zusters hebben hiervoor ruimte ter beschikking gesteld. Voor gezellige en praktische activiteiten kunnen we altijd bij hen terecht. Zo drinken we bijvoorbeeld regelmatig samen koffie. Andersom kloppen de zusters ook bij ons aan als zij sjuwkrachten nodig hebben of wanneer zij hun nieuwe kunstwerken willen laten zien. Het contact met elkaar is erg goed en het is daarom prettig om burens te zijn.’

